

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Wisentkalf geboren in Kraansvlak. Foto: Ruud Maaskant

Wisentkalfje luidt nieuwe generatie in

Afgelopen juni is in het duingebied Kraansvlak bij Overveen het eerste wisentkalfje van 2014 geboren. Het koekalfje is de dochter van een wisentkoe die hier zelf in 2009 is geboren. Het is dus de eerste wisent van de tweede generatie in het project dat in 2007 is gestart. De vader, de uit Polen afkomstige stier Podryw II, is helaas in april van dit jaar overleden, waarschijnlijk van ouderdom. In juli is het gebied waar de wisenten leven uitgebreid in de richting van Zandvoort. Ze zijn te zien vanaf een uitkijkpunt bij Overveen en vanaf het fiets- en wandelpad tussen Zandvoort en Bloemendaal aan Zee. Vanaf 1 september gaat het wandelpad door het wisentengebied weer open. Het wisentenproject is een initiatief van PWN, Duinbehoud en andere partners. Meer informatie op www.wisenten.nl.

Goed vlindervoorjaar op Schiermonnikoog

In de duinen van Schiermonnikoog vlogen dit voorjaar grote aantallen aardbeivlinders. Deze zeldzame dagvlinder komt in de

Aardbeivlinder. Foto: Joost Bouwmeester

duinen verder alleen voor in Noord- en Zuid-Kennemerland. Ook werd het bruin blauwtje voor het eerst in jaren weer op Schier gezien. Het zijn allebei soorten die leven in schrale duingraslanden, die er op wijzen dat het de goede kant op gaat met het beheer van het open duin op dit Waddeneiland.

Stofzaad in Elswout

Het is een vreemde plant, stofzaad. Hij is niet groen, maar bleek, met witte, gele en rode tinten. Net als bremrapen is het een parasiet. Hij parasiteert echter niet op andere, groene planten die met behulp van zonlicht wél koolhydraten produceren, maar op ridderzwammen. Deze paddenstoelen ontvangen op hun beurt weer koolstofverbindingen via de wortels van bomen. Ingewikkeld, maar blijkaar - voor stofzaad - de moeite waard. In de duinen groeit stofzaad vooral in dennenbos met muisgrijze ridderzwammen en in loofbos met narcisridderzwammen. Theo Westra vond ze afgelopen zomer in Elswout, een groot landgoed-bos in de binnenduinen bij Aerdenhout.

Stofzaad in Elswout. Foto: Theo Westra

Zoek het papegaaizwammetje!

Het papegaaizwammetje is een vrij kleine paddenstoel, een zogenaamde wasplaat. Hij is gemakkelijk te herkennen aan zijn glimmende, iets kleverige hoed en de oranjegele basiskleur met

Papegaaizwammetje. Foto: Sytske Dijkse

daarin allerlei groenige tinten. Net als andere soorten wasplaten komt hij vrij veel voor in schrale droge duingraslanden, het meest in de omgeving van kustplaatsen als Wijk aan Zee en Katwijk. In andere delen van Nederland is het papegaaizwammetje vrij zeldzaam geworden. Door de Nederlandse Mycologische Vereniging NMV is dit fraaie paddenstoeltje benoemd tot soort van 2014. Als je zelf een papegaaizwammetje ontdekt kun je dit doorgeven via waarnemingen@paddenstoelenkartering.nl

Oude aap

Noordzeezand blijkt een soort archief van de vroegere natuur in ons land. Bij suppleties worden met zand van de zeebodem regelmatig botten aangevoerd van dieren die lang geleden zijn verdwenen. Zo vond amateurpaleontoloog Cock van den Berg een aantal maanden geleden op het strand van Maasvlakte 2 een stuk onderkaak van een aap die hier meer dan honderdduizend jaar geleden leefde. Nooit eerder werd deze soort in West-Nederland aangetroffen. Het gaat om een ondersoort van de berberaap. Deze soort leeft nog steeds in Noord-Afrika en - als enige Europese aap - in Gibraltar.

‘Heerlijk en Adellijk Groen’

Onder deze naam hebben landgoed Duivenvoorde in Voorschoten en buitenplaats Hofwijck in Voorburg samen een tentoonstelling over deze fraaie historische tuinen georganiseerd. De bosrijke buitens zijn eeuwenoud en kennen een lange tuinarchitectonische geschiedenis. Achter de tuinontwerpen schuilt een wereld aan ideeën. Dit verhaal wordt in het kasteel van Duivenvoorde en het Huis van Hofwijck verteld aan de hand van archiefstukken, prenten, kaarten, boeken, foto's en details op schilderijen en porselein. De tentoonstellingen zijn geopend tot en met 25 oktober. Zie www.kasteelduivenvoorde.nl en www.hofwijck.nl.

Omvorming camping naar duin

Deze zomer is Dunea begonnen met het herstel van een voormalig kampeerterrein aan de Molenslag bij Monster. Alle verhardingen zijn weggehaald, de bovenste bodemlaag is afgeplagd en er is een golvend duinreliëf aangebracht. Het is de bedoeling dat hier, net als in het aangrenzende duin, kalkarm droog duingrasland ('grijze duinen') ontstaat. Voor bezoekers wordt een 'struinp pad' aangelegd. Jarenlang heeft Duinbehoud ervoor geijverd dat deze ooit 'tijdelijke' camping in Natura 2000 gebied weer zou verdwijnen, uiteindelijk met succes!

Ooit camping Molenslag, nu weer duin. Foto: Ton van Schie

Duinen voor de Hondsbossche

Op 1 juli is een begin gemaakt met de versterking van de Hondsbossche en Pettemer Zeewering. Voor deze zeedijk langs de kust van de Kop van Noord-Holland wordt een groot zandlichaam aangebracht. Een deel hiervan zal worden ingericht als een nieuw, langgerekt duingebied met duinmeertjes en natte valleien. In het Informatiecentrum in Petten is te zien hoe het plan tot stand is gekomen en hoe het er straks allemaal uit gaat zien. Het werk zelf trekt dagelijks veel bekijks. Je kunt het ook via een webcam 'real time' volgen op www.camperduinaanzee.nl/nl/webcam. Spectaculaire filmbeelden vanuit de lucht vind je op vimeo.com/100849624. In het volgende nummer van DUIN meer over dit kustproject.

De Hondsbossche en Pettemer zeewering voor de nieuwe versterking. Foto: Gerrit van Ommering